

Народно събрание на Република БългарияАдрес: www.parliament.bg/

page=ns&lng=bg&nsid=5&action=show&Type=cmSteno&SType=show&gid=168&id=1069

Протокол № 38

01.10.2008

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
ЧЕТИРИДЕСЕТО НАРОДНО СЪБРАНИЕКОМИСИЯ ПО КУЛТУРАТА
Стенографски запис!

ПРОТОКОЛ

№ 38

На 1 октомври 2008 г. се проведе редовно заседание на Комисията по културата при следния

ДНЕВЕН РЕД:

1.Сформиране на Работна група по Законопроекта за културното наследство, № 854-01-84, внесен от Нина Стефанова Чилова и група народни представители на 11.07.2008 г.

На заседанието присъстваха: Валентина Генчева, Емил Бехар.

Заседанието на Комисията по културата започна в 14,40 часа и бе открито и ръководено от Нина Чилова – председател на Комисията.

* * *

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИНА ЧИЛОВА: Преди да започнем да говорим за начина, по който ще се позиционира работната група, формата, кои ще вземат участие в работната група, кой ден ще заседаваме, часове и други чисто организационни въпроси, аз бих искала да ви докладвам до кои институции и заинтересовани лица сме изпратили предложения и кои от тях са ни отговорили.

Списък на държавните институции, до които комисията е изпратила писма с желание да бъдат излъчени техни представители:

Главен прокурор Борис Велчев. Излъчени са Николай Соларов, Тодор Чобанов, Миланка Патак.

До проф. Данаилов, Министерство на културата. Излъчени са Борислав Абаджиев, Руско Русев.

От Михаил Миков, Министерство на вътрешните работи, все още нямаме предложение. До Правната комисия, от господин Янаки Стоилов е излъчен господин Яни Янев, народен представител.

От Комисията по вътрешна сигурност и обществен ред на Минчо Спасов е излъчен Младен Червеняков.

От Комисията по културата ние трябва да излъчим един наш представител.

Говорихме с колегите и понеже една от препоръките в хода на обсъждането на законопроекта беше, че успоредно с предложенията по нашия закон, трябва да го хармонизираме с Наказателния кодекс, както и да бъдат предвидени организационни мерки във връзка със системата на Министерството на вътрешните работи за трафика с борбата с организираната престъпност. Аз си позволих да изпратя писма до господин Янаки Стоилов, до Минчо Спасов, успоредно до главния прокурор, до министъра на вътрешните работи и разбира се до Министерството на културата. Тоест, идеята, която аз ви предлагам и която трябва да обсъдим и да вземем вашата санкция, ако вие сте съгласни, успоредно с комисията, която ще работи по законопроекта, да се сформира работна група с такива представители, които да работят синхронно за актуализиране на съставите на Наказателния кодекс от гледна точка на пълното опаковане на закона с предложенията в Наказателния кодекс.

Списъкът на неправителствените организации, до които изпратихме писма, и също са посочили представители за участие в работната група:

Доцент Тотко Стоянов – Асоциацията на българските археолози.

Професор Маргарита Ваклинова. Получили сме предложение от тях и са посочили, че те ще участват в работната група.

Изпратили сме писмо до Божидар Димитров, директор на Националния исторически музей. Нямаме отговор от него, нито предложения, нито предложения за участие в работната група.

Професор Григори Григоров – Асоциация на реставраторите в България. Имаме предложение от тях.

Професор Валентин Тодоров, Катедра „Консервация и реставрация“. Не сме получили отговор.

Борис Данаилов – Национална художествена галерия. Не сме получили отговор.

Доцент Константин Кисъов, Регионален археологически музей – Пловдив. Получили сме от него предложение.

Професор Стоян Денчев, Съюза на народните читалища и от Библиотечарския университет. Той ни е излъчил предложения за участници в работната група доцент София Василева и Кирил Христосков.

Професор Румяна Михнева, Национално движение „Българско наследство“. Тя ни е отговорила и е излъчила себе си и професор Вълкан Вълканов.

Пламен Крайски, Сдружение „Кръг Будител“, имаме предложение от него с предложение за участници на доцент Калин Порожанов и Пламен Крайски.

От архитект Тодор Кръстев, лично аз говорих с него, изпратихме му предложение, нямаме получен отговор, нито предложения по законопроекта.

До Светия Синод сме изпратили предложение и оттам сме получили тяхното становище, плюс двама представители Варненския и Великопреславския митрополит Кирил и Стобийския епископ Наум, главен секретар на Светия Синод.

Другото нещо, което съм длъжна да ви уведомя, получихме едно становище от 21 неправителствени организации и сдружения, от които всъщност конкретни предложения нямаме по законопроекта, имаме предложения, свързани с въпроса за собствеността и те са излъчили да участват Кирил Христосков, Евгений Сачев и доктор Тодор Предев.

Преди да преминем към вашите мнения за това как да формираме работната група, искам да ви кажа какво сме направили в комисията и също да ви предложа, ако вие се съгласите, как да процедираме.

Изготвили сме доклад, ето го при мен. В този доклад сме направили предложенията на всички народни представители. Те са отразени.

Подготвяме и още един доклад, в който са нанесени бележките на всички неправителствени организации по текстовете, които те са предложили. Самите предложения, ето ги тук при мен, всеки може да си вземе, всъщност аз ще ги комплектовам, ще подготвя тези доклади и когато стартира работната група, но всичко онова, което комисия е получила, ще бъде на ваше разположение.

Искам да ви информирам, че по отношение на писмото, което получихме до председателя на Комисията по култура, до мен, с копие до президента, председателя на Народното събрание, министър-председателя, министъра на вътрешните работи, на правосъдието, главния прокурор, Консултативният съвет по законодателството, тоест това е становището на 21 неправителствени организации, аз заедно с моите колеги – заместник-председатели на комисията, сме подготвили и сме изпратили писмо с позиция по всички техни забележки, които са ги направили. Те са концептуални, принципни, така че това също е на разположение и мога да го дам на всеки един от народните представители.

Преди да преминем по същество, позицията на ръководството на Комисията по културата по направеното предложение – то е на разположение на всички народни представители.

Бих искала да ви информирам във връзка със становището, което пристигна от Съвета по законодателството по предложението законопроект. Пристигна и становището на председателя на Народното събрание, господин Пирински, което ще си позволя да ви го прочета. То също е на разположение на всички вас.

„До председателя на Комисията по културата госпожа Нина Чилова.

Уважаема госпожо Чилова, във връзка с предоставеното ви становище на Консултативния съвет по законодателството от 29.09.2008 г. по Законопроекта за културното наследство моля да имате предвид, че считам мненията и съжденията, съдържащи се в раздели А – необходимост, Б – конституционност, и части от Г – обща характеристика, за неуместни, излизачи извън задачите на съвета. В тази връзка те не следва да се приемат като препоръки при работата по законопроекта. По Ваша преценка би могло да ползвате съдържащите се в становището редакционни предложения.”

Това е от господин Пирински, което също ще го предложа на вниманието на всички народни представители.

Уважаеми колеги, тъй като имах много малко време да се запозная с това становище, то ще ви бъде раздадено. Искам да ви кажа, че аз заставам изцяло зад позицията на председателя на Народното събрание. В това становище вие ще се убедите, че има недопустими квалификации и внушения по отношение на уронването на престижа на народните представители и недопустимо се поставя под въпрос конституционните функции на народните представители да правят политика и да взимат важни политически решения, свързани с националния интерес на страната. Убедена съм, че когато и вие го прочетете, със сигурност ще се присъедините към становището на председателя на Народното събрание.

Заповядайте.

БОЙКО ВАТЕВ: Как да го прочетем това становище, като вие го иззехте от всички парламентарни групи? Сутринта беше иззето и който успял да направи копие, направил. Това е недопустим акт. Това са професори, това е консултативен съвет, когато ви изнася - този съвет правилно се произнася, когато неправилно се произнася – не бил добър, и трябва да ви каже Пирински дали професорите са правилно говорили.

Къде е това становище? Как да се запознаем с това становище, когато вие го иззехте от моята секретарка и от другите секретарки? Това е недопустимо.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИНА ЧИЛОВА: Първо, искам да кажа, че становището от мен също беше иззето. Становището е тук. Колеги, раздайте го на депутатите.

Първо, искам да направя едно уточнение господин Ватев и държа да ми се извините.

Становището беше иззето от председателя на Парламента.

БОЙКО ВАТЕВ: По Ваше внушение. Той откъде ще се сети Пирински да го изземе това становище.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИНА ЧИЛОВА: Невероятно! Вие подлагате на съмнение това, което господин Пирински е предложил?

БОЙКО ВАТЕВ: Не. Защо трябваше да се изземва становището и сега тук да ни се връща?

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИНА ЧИЛОВА: Аз Ви казвам, че не съм иззела това становище.

Становището беше иззето включително и от мен от председателя на Народното събрание. Това може да го проверите от Секретариата.

БОЙКО ВАТЕВ: Не коментирам повече.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИНА ЧИЛОВА: Колеги, имате думата за начина, по който да сформираме работната група, кога да заседаваме, кои да вземат участие.

Заповядай, господин Дилов.

ЛЮБЕН ДИЛОВ: Може ли да направя един коментар? Този Консултативен съвет отдавна ни пили нервите. Само ще ви припомня историята с трите дни между 9 и 12 септември, където госпожа Средкова, моя колежка и безспорно един от най-добрите юристи поне що се отнася до трудово право си беше позволила да коментира има ли целесъобразни убийства или не и т.н. Беше доста комично, да не го наричаме цинично. Факт е, че те твърде често прекаляват, но аз не виждам нищо драматично в това, че прекаляват, стига ние да не се възприемаме много на сериозно.

При всички случаи труда, независимо от спорни квалификации, които те са си направили за смисъла изобщо на това начинание, на този закон, има изключително много конструктивни бележки. Аз си мисля, че ние можем да ги ползваме, но независимо от това трябва да кажем на госпожа Средкова, че в частен разговор може да ни нарича всякак, и от това аз най-малко ще се обидя. Особено когато става дума за право, където тя безспорно е корифей. Но все пак, това нещо се излезе навън и вътре има наистина ..., в крайна сметка не е нейно право да каже дали има смисъл да бъде този закон да съществува или не.

А що се отнася до акта на изземването сутринта беше много комичен, трябваше да тичаме да изпреварим служителките и да правим копия, което беше смешничко.

Доказателство на факта, че каквото сами си направим, никой не може да ни го направи. Това беше коментара по темата.

Иначе аз си мисля, че за успеха на нашето начинание е изключително важно всички тези организации, които дадоха предложения или които имат много остри коментари, техни представители да намерят място в съответните групи.

Предлагам да помислим дали да няма отделна глава „Нумизматика“, това вие ще кажете, защото оставам с усещането, че две групи хора имат най-силни и най-гръмко оповестени претенции. Едните са музейните работници, които несправедливо сме пропуснали на две-три места също. Другите са нумизматите. Смятам, че ако искаме да успокоим в някаква степен общественото мнение че ще бъдат взети техните мнения предвид, би било много добре в една от тези групи поне един или два дни да се занимаваме само с тях и да се опитаме да им обясним трябва ли да има отделна глава „Нумизматика“, не трябва ли да има, това, което ги притеснява. Казвам го това не като някакъв специалист или като депутат, а като човек, който се занимава с медии и е проследил там, където има най-сериозни напрежения. Благодаря ви.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИНА ЧИЛОВА: Колеги, други предложения?

СТАНИСЛАВ СТАНИЛОВ: Представителството на музеите би трябвало да бъде от една страна от министерството, но министерството не би трябвало да представлява. Това е едната страна. Другата трябва да бъде организацията на музеите ИКОМ. ИКОМ, техният документ прави критика на музеи и не предлага нищо, но това няма значение. Ние трябва да поканим на всяка цена представител на ИКОМ и да се вслушваме в неговите възражения и предложения, независимо, независимо, че нищо не са внесли.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИНА ЧИЛОВА: Благодаря.

ФИКРЕТ ШАБАНОВ: Колеги, във връзка със сформирването на работната група предлагам представителството на така наречените неправителствени организации в лицето на съответните гилдии да се изразява като присъствие по един техен представител. Направи ми много лошо впечатление, дано да бъде правилно разбран, на няколкото дискусии през последните месеци, в които участваме, се оказва, че те имат голямо желание за ползване на трибуна и едва ли не в един момент ние като комисия ставаме като арбитри на някакви научни спорове между самите участници. Затова молбата ми е, вратите са отворени, но

нека съответната гилдия да си избере съответния представител. Участието на тези или на този представител все пак да бъде, госпожо председател, съобразно дневния ред на съответната работна група. А не винаги когато заседава работната група лице, което има отношение към една гилдия, обаче няма дебат, няма коментар точно в това отношение, да присъства като навалица, не е желателно. Това е от гледна точка на по-оперативно и по-спокойно протичане на дейността на самата работна група. Това са ми предложенията.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИНА ЧИЛОВА: Благодаря.

ФИКРЕТ ШАБАНОВ: Само едно допълнително изречение. Мисля, че Комисията по културата също трябва да изрази позиция по отношение на становището на Консултативния съвет. В края на краищата, за мен въпреки това, което каза и господин Дилов, и хубавите положения, квалификации, които поставят под съмнение дейността и участието на членовете на Комисията по културата не е много етично и коректно и би било хубаво ние също да изразим писмена позиция по отношение на това тяхно становище.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИНА ЧИЛОВА: Благодаря.

Колеги, други желаещи?

АТАНАС МЕРДЖАНОВ: Мога ли да кажа няколко думи? Аз, първо, се извинявам на членовете на комисията, че закъснях за заседанието, но останах с впечатлението, че е от 15,00 часа.

Доколкото се ориентирам, обсъждаме подхода и начина на организация между първо и второ четене за оформяне на предложенията. Нали така?

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИНА ЧИЛОВА: Да.

АТАНАС МЕРДЖАНОВ: Искам да продължа разсъжденията на Любен Дилов в следната посока, тоест да направя допълнително, тоест да изложа моите притеснения. Трябва да признаем, че като цяло пропуснахме шанса основния смисъл и основната теза на този законопроект да го поднесем достатъчно приемливо пред българската общественост. Причините са много. Действаше се прекалено прибързано в края на предишната сесия, оставихме се не на самите носители на интереси, а на техните посредници, да въвлекат в общественото пространство различни състояния, най-общо казано, с което според мен не сме полезни нито те за себе си, нито ние като законодателен орган.

Иска ми се в работата си между първо и второ четене да се опитаме да наваксаме пропуснатото. Според мен то може да бъде избегнато в два плана.

Първо, като приемем един достатъчно разумен подход за формиране на работната група, в която естествено че е редно да влязат както вносителите на предложения формално в работната група, така и с право на консултативен глас по един представител, както предложи колегата, от всяка една от неправителствените организации, които имат отношение към законопроекта. Ако се наложи според мен нищо не пречи ръководството на комисията или работната група и ръководството на комисията отново да се срещнат с някои от така наречените представители на заинтересовани страни, където допълнително да бъде изкоментиран въпросът за собствеността. Защото за мен това е основният въпрос, по който надявам се членовете на комисията нямат колебания. Всички други проблеми на закона, на материята според мен са решими в един разумен добронамерен диалог с експертите. Искам още отсега да предупредя да не фаворизираме ролята на така наречените посредници и експерти. Изключвам уважаваната госпожа Григорова, която аз искрено много ценя. Но в голяма част от случаите те се вживяха прекалено много защитавайки изрично и излишно ролята на своите, образно казано, господари.

Нещото, което исках да предложа като последно. Може би ще бъде добре, госпожо председател, да наваксаме тази обществена потребност от информация по работата на комисията за законопроекта – дали чрез нарочни брифинги, тук мисля, че колегата Любен Дилов мисля че може да помогне. Ние според мен не сме в състояние да успокоим различните гилдии, тъй като проблемите, въпросите които те поставят специално не са неразрешими в този законопроект. Благодаря.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИНА ЧИЛОВА: Благодаря.

Заповядай, господин Ватев.

БОЙКО ВАТЕВ: Аз не разбрах колегата Мерджанов когато каза, че по въпроса за собствеността ние сме на едно и също мнение комисията. Така ли да ви разбирам, колега? Не сме на едно и също мнение и моето мнение се различава коренно от вашето мнение. Аз например харесвам доклада на тази комисия, която ни препоръчват да не го вземем предвид, защото имало някакви обидни квалификации. Според мен закона си заслужава обидните квалификации, защото не е добър, и аз го казах в Народното събрание и гласувах против него в комисия. Не трябва да се притесняваме от това, че като сме направили едно недоносче, после ни го показват и ни го развяват като червено байряче. А Вие специално, колега Мерджанов, не трябва да се притеснявате, защото не сте участвали в правенето на закона и съвестта Ви е чиста. Благодаря.

АТАНАС МЕРДЖАНОВ: Госпожо председател, ако ми позволите една реплика към колегата Ватев.

Колега Ватев, дали сме участвали конкретно в работата по законопроекта или не, всички ние като членове подкрепили или неподкрепили носим отговорност като законодателно тяло. Но това вече е въпрос на преценка на избирателя.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИНА ЧИЛОВА: Господин Йорданов, заповядайте.

РУДЕНКО ЙОРДАНОВ: Благодаря, госпожо председател. Моите думи са продължение донякъде на тезата на господин Мерджанов в частта доколко съвестта е чиста или не е

чиста. Аз не съм участвал в работната група, но ако продължавам в този дух да участвам подкрепяйки тази идея по този начин да се работи за закона, съвестта ми ще бъде крайно нечиста, защото няма да имаме закон, така както я караме. Ние какво правим сега? Ние участваме в това противоборство между парламентаризма и nihilизма, плащайки дан на nihilизма. Ние го правим вече 20 години почти, защото в края на краищата процедурата е измислена не заради това да бъде превърната в самоцел, а защото парламентарната комисия е структурата, която трябва да направи окончателния текст. А ние какво искаме да направим? Да напишем нов закон и да дадем възможност да се напише, да се прекрои закона и да се напише наново и то точно в периода, в който са събрани предложенията за второ четене, изтекъл е срокът за предложения, внесени са предложения по надлежния ред вероятно от граждански структури, които обаче не са припознати от народен представител, но ще бъдат взети предвид от работната група, и ще се образува работна група, в която комисията ще има един представител. Аз не съм видял такава процедура в правилника, която да позволява на ниво второ четене в парламентарна комисия законът да се прекрои отново. И моята съвест ще бъде нечиста, ако се правя, че не забелязвам какво се случва. Случва се това, че закон няма да има, защото чисто процедурно, чисто технологично това противоборство на интереси, това противоборство на силни фигури с идеята за парламентарна република, ще завърши зле, ако следваме този път. И накрая дребна метафора. Пътувах в понеделник, свикнал съм когато видя трактор в полето след него да има врани, които кълват личинки. Сега след тракторите вървят хора с металотърсачи. Заклевам се, това видях, пътувайки между Русе и Варна.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИНА ЧИЛОВА: Благодарим Ви, господин Йорданов.

Заповядайте, господин Станилов.

СТАНИСЛАВ СТАНИЛОВ: В тази връзка, която колегата Йорданов каза, това, което казваш е вярно и се отнася само за онази част от закона, която касае собствеността. Основното противоборство е там. Но има необходимост от преработка и големи допълнения, които са внесени от хора правоимащи, включително и аз разбира се, които касаят функционалността на закона. Там той е слаб и не е добре обмислен, той е суров. Би могло да се сформира такава група, която да отсее и да обедини мненията и да се обсъжда закона на второ четене. Аз така мисля. Защото аз стоям вн от голямото противоборство. Аз смятам, че въпросът за собствеността, казвал съм го и друг път, трябва да се реши с отделен законодателен акт, еднократен. А що се отнася до другото, ние сме длъжни да направим функционален, както се казва - добре сресан закон. И по тази причина аз смятам, че върху него трябва да се работи.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИНА ЧИЛОВА: Заповядай.

СВЕТОСЛАВ СПАСОВ: Благодаря Ви, госпожо председател. Аз, както знаете, бях се изказал против начина, по който беше предложен закона, но така или иначе един път приет, аз смятам, че трябва да се работи по този закон. Смятам, че в рамките на този парламент може да се намери консенсусен текст, който да бъде подкрепен от народните представители.

Смятам, че трябва да се съобразим със съответните препоръки на Консултативния съвет по законодателството. Наистина да се оформят няколко тези – какви са проблемните области, оттам да се тръгне по същество да се изчистят тези въпроси и след това текст по текст смятам, че законът би могъл да бъде приет, дори това да ни отнеме повече от няколко месеца, дори да продължим и следващата календарна година. Смятам, че ако ние успеем да постигнем консенсус по две-три основни теми, които създават проблеми и има различни становища, то след това много по-лесно ще се работи текст по текст.

Благодаря ви.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИНА ЧИЛОВА: Благодаря, господин Спасов.

Колеги, аз също искам да взема отношение и да кажа, че моята съвест е чиста, въпреки че съм работила по този законопроект. Споделям това, което каза колегата Йорданов. Има един много важен принципен въпрос, който аз искам да споделя с вас. В комисията, включително и в подготовката на закона, тези които участваха в законопроекта знаеха, че ние сме търсили баланс на интереси и сме работили в конструктивен дух с всички заинтересовани институции Това, което каза професор Станилов. Аз прочетох голяма част от предложенията на всички народни представители. В голямата си част те са конструктивни и ще подобрят, ще усъвършенстват закона. Аз мисля, че ние като народни представители и с желанието си в Четиридесетото Народно събрание да има един закон след 1969 г., близо 40 годишно странстване в безхаберие и хаоса, някак си сме призвани и носим тази отговорност да извървим пътя докрай. Аз благодаря на всички вас за предложенията, които направихте. Благодаря на всичките представители на неправителствените организации. Има изключително конструктивни предложения и затова ви предлагам да гледаме освен предложенията на народните представители, ние ще гледаме и всяко едно от предложенията дадени от неправителствения сектор. Онова, което е разумно, което е добро и което е положително, мисля, че няма да има проблем с консенсус да бъде прието.

Що се касае до въпроса със собствеността, тук разбира се Бойко Ватев си има неговата позиция, ние я уважаваме, трябва да бъдем толерантни един към друг. Това е въпрос, който ще бъде решен от народното представителство. Но някак си да изхвърлим всичко и да саботираме всичко само и само защото имаме генерален или имаме някакви различия по въпроса със собствеността на преходните и заключителни разпоредби и всичко друго да negliжираме, извинявайте, аз не мога да приема, че някой може да имат чиста съвест!

Работили сме винаги много консенсусно в тази комисия, почти опозиция нямаме и така би трябвало да продължим.

Така че, това, което аз ви предлагам, е да вземем решения в следните посоки, ако правилно съм разбрала:

В работната група по законопроекта да вземат участие всички народни представители, които са направили предложения, включително ще бъдат канени и колегите, които не са членове на тази комисия, но които имат предложения.

Успоредно с това, ако правилно съм разбрала, по един представител от неправителствена организация и те да бъдат, сега вече тук трябва да го решим, тези, които са направили предложения.

СВЕТОСЛАВ СПАСОВ: Където са направили групово предложение тази група от хора да си излъчи един представител.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИНА ЧИЛОВА: Точно така! И аз така го разбирам, един представител.

БОЙКО ВАТЕВ: Те са много различни различни групи – нумизмати и т.н. до 21, но не 21, а например трима.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИНА ЧИЛОВА: Дайте да решим по един, двама или трима?

СВЕТОСЛАВ СПАСОВ: По един.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИНА ЧИЛОВА: И аз така смятам.

БОЙКО ВАТЕВ: Ама 21 организации един човек да ги представлява ...

СВЕТОСЛАВ СПАСОВ: Като са направили предложение, едно становище един човек би могъл да ги защити.

Те да си решават.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИНА ЧИЛОВА: Добре. Обединяваме се около това – по един представител от неправителствена организация, тоест групово, които са направили предложенията.

СТАНИСЛАВ СТАНИЛОВ: Аз предлагам освен тези, за които говорихме, в работната група да взимат участие и всички народни представители, които искат да вземат участие.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИНА ЧИЛОВА: Задължително.

Колеги, един друг въпрос да решим. Да ги каним ли всички представители на заседания, когато се събираме, или примерно тематично да бъдат. Тези, които са направили предложения например археолозите да се канят по темата за археолозите, музейните специалисти, които са направили предложения и имат отношение към музеите да ги каним тематично на музеите.

СТАНИСЛАВ СТАНИЛОВ: Това нещо е много сложно и много деликатно, тъй като археолозите са пряко свързани с музеите, а археолозите са музейни работници. Даже Археологическият институт той е с музеи при БАН, те са също музейни работници. Така че там трябва да бъдат заедно, и от отдел музеи и недвижими паметници, които са, и ИКОМ на всяка цена, и археолозите, които са направили предложения. Това така трябва да бъде и трябва да се преценява за всеки случай по отделно. Защото например в недвижими паметници в закона аз съм го написал в предложенията си и в мотивите в закона неправилно се постановява че музеите се отделят, недвижимите паметници не ги касаят. Напротив, те проучват и недвижими паметници и даже в архитектурно и в историческо отношение, затова те трябва да присъстват и там тези, които са заинтересовани. Така че, ние изпращаме писма и когато стане дума за археологията няма защо да се канят тези, които нямат никакво отношение към нея, това е ясно. Така мисля аз.

СВЕТОСЛАВ СПАСОВ: Нали ще бъде подготвен един доклад, който ще включва всички предложения на народни представители и втори доклад, който е от неправителствените организации. Защото аз смятам, че не всички предложения на неправителствените организации са предложения на депутати вкарани между първо и второ четене. Така че да се следят текстовете, защото, според мен, те са конкретни по текстове. Ако примерно имаме глава първа и глава втора и има предложения, то съответните, които са дали предложения, да бъдат канени, ако не са дали – няма защо да ги каним.

СТАНИСЛАВ СТАНИЛОВ: От тази гледна точка не е много лесно, но е много целесъобразно.

СВЕТОСЛАВ СПАСОВ: За да бъдем по-експедитивни, ако искаме да отхвърляме повече работа.

СТАНИСЛАВ СТАНИЛОВ: Така е.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИНА ЧИЛОВА: Ако правилно съм разбрала, нека да приемем и ще подложим на гласуване едно такова решение:

Всички народни представители участват в работната група плюс тези, които не са членове на комисията, но са направили предложения; по един представител – аз ще изпратя писма по всички неправителствени организации, които са заинтересовани страни, да излъчат по един представител и каним в зависимост от дневния ред, от това, което се гледа, каним съответните заинтересовани институции. В смисъл реставраторите и консерваторите няма смисъл да ги викаме когато гледаме да кажем общите понятия. Така ли да разбирам?

СВЕТОСЛАВ СПАСОВ: Имам един въпрос. Тъй като е ясно, че всички членове на комисията ще бъдат членове на работната група. Това означава ли, че заседанията на работната група ги смятаме като заседания на комисията или двете неща са нещо различно? В смисъл, ако обясняваме, че в сряда се събираме в 14,30 часа и е заседание на работната група, това заседание ли е и на комисията или ние трябва да се събираме два пъти в седмицата? Защото това е също важно.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИНА ЧИЛОВА: Не е на комисията. Това беше другия въпрос, който щях да поставя. Но исках първо формата да изчистим, тоест колко често ще заседаваме и кои дни ще заседаваме, и от колко часа ще заседаваме.

Вие какво предлагате, кои дни предлагате да заседаваме?

СВЕТОСЛАВ СПАСОВ: Понеже според мен не е необходимо комисията да има заседания, докато не се изчисти идеята на работната група, според мен поне първите две заседания трябва да съвпадат със заседанията на комисията, защото те ако не бъдат и официално обявени като такива, все едно комисията не работи. Аз смятам, че тя би могла да си бъде като заседание на комисията, но го смятаме, че това е и заседание на работната група. Защото поне две или три заседания ще трябва да се изчисти концепцията, посоките на работа.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИНА ЧИЛОВА: Момент, Светльо, каква концепция? Концепцията е ясна. Имаме един закон, който е на второ четене. Има предложения на народни представители. Имаме предложения на неправителствени организации и ги гледаме текст по текст.

СВЕТОСЛАВ СПАСОВ: Това щях да попитам, концепцията каква е. В смисъл, че първо се съсредоточаваме върху две или три проблемни теми, които ги изчистяваме или текст по текст?

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИНА ЧИЛОВА: Не. Вървим текст по текст, както си е нормално процедурата.

СВЕТОСЛАВ СПАСОВ: То в такъв случай работната група трябва да се смята като заседание на комисията с поканените гости. Защото ако вървим текст по текст и ги гласуваме, то в този случай комисията си гласува текстовете.

БОЙКО ВАТЕВ: Колега, когато комисията гласува текст по текст, тя се събира в малко потесен кръг. Когато дойдат 40 души специалисти как да гласуваме текст по текст, всеки се намесва и т.н. Въпросът е, когато тази комисия от тези външни хора, в смисъл външни за парламента, прегледа всички тези неща в закона, как ще ги предложи. Там ще се гласува ли и как ще ги предложи на комисията. Как ще трябва ли да се гласува това, което работната група е направила. Работната група може да каже, както аз имам един спор тук за това какво е национално богатство, тя може да каже „национално богатство за нас е това или онова“. Кое е важното - комисията или тогава работната група ще манипулира комисията? Защото ние може да каним на работната група само тези, които са ни удобни, които прокарват нашите тези, а не тези, които са неудобни. Тези, които са неудобни ги намалихте от 21 организации един човек. Вие ги намалихте, уважаеми.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИНА ЧИЛОВА: Аз апелирам господин Ватев, да говорим сериозно и спокойно. Никой не иска да манипулира. Никой не иска да подменя волята. Когато имаме спорен въпрос в работната група, както досега няма да откриваме топлата вода.

Работната група предлага два варианта на комисията и комисията с гласуване решава едното ли ще се подкрепи или другото. Това е решението. Аз казвам, когато има някакъв спор в работната група една част от нея се обединява около една теза, другата част не се обединява, формулираме ги и двете и комисията взема с гласуване своето решение. Това е подхода, по който ще се работи.

БОЙКО ВАТЕВ: Досега не е имало такова нещо.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИНА ЧИЛОВА: Защото никога досега не сме имали проблеми в комисията. С цялото ми уважение и с Вашето активно участие.

БОЙКО ВАТЕВ: С цялото ми уважение, но накрая работехме двама-трима човека и затова нямаше как да има спорове. Споровете се появиха накрая когато видяхме готовия продукт.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИНА ЧИЛОВА: Колеги, аз пак ви моля да обърнем внимание на един важен въпрос, защото аз не искам да бъда упрежната отново, че съм правила нещо на тъмно и нелегитимно и анонимно. Искам да знам всички ли каним на тази работна група от заинтересованите институции или ги каним тематично, по компетентност? Това е много важен въпрос, защото господин Ватев утре ще скочи и ще кажете „Госпожо Чилова, Вие сте изманипулирали този процес!“ Нека да се държим малко отговорно и сериозно. Заповядайте, господин Йорданов.

РУДЕНКО ЙОРДАНОВ: Благодаря, госпожо председател. За да спазим парламентарните правила, които не са самоцелни, настоявам че е така, нека да направим с първите примерно две или три глави, работната група има за цел да направи предложения за редакция на текст, който така или иначе трябва да бъде приет от комисията и ако бъде приет или неприет от комисията – няма значение, тази редакция накрая ще се гласува в пленарна зала. Съществува в нашата практика възможност да се предложи алтернатива, ако противоборството е такова, че мненията са разделени и явно нито едното, нито другото взема връх. За да тръгнем конструктивно мисля си, че е хубаво работната група да бъде пробирана с една или две глави от закона, след това на заседание на комисията да бъдат видени тези текстове и да тръгнем с гласуване към постигне на един текст, който донякъде ще помирява мненията, а някъде те ще останат непримирими, но това не е пречка да бъде прието това мнение, което комисията и след това пленарна зала намери за необходимо. Но трябва да тръгнем. Изхождайки от презумпцията, че това ще бъде много трудно, а може би неизпълнимо, ние предварително се обричаме на гибел или на загуба ако може да съм по-точен. Затова редакцията на работната група се слага на масата на заседания на комисията. Не е нужно събиранията на работната група да бъдат обявявани за заседания на комисията, защото това противоречи на правилата на играта. И тогава биха възникнали съмнения за манипулация. Работната група предлага текст за

окончателна редакция съобразен с всички предложения. В процеса на заседанията на работната група някои от участниците от комисията припознава дадените текстове от различните неправителствени организации. Защото техните текстове, внесени сами по себе си, без да застане народен представител зад тях, също е нарушение на правилата и влизаме в сферата на законодателните импровизации.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИНА ЧИЛОВА: Благодаря.

ЛЮБЕН ДИЛОВ: Аз мисля, че излишно драматизираме това кой ще бъде допуснат и кой не до тази работна група по една проста причина – няма сила на света, която да ограничи един депутат, ако пожелае да ползва определени консултанти да ги ползва и те да му дадат текстове и коментари, които той да предложи от свое име като редакция. Така че тук не виждам много състоятелност в този спор.

Ние трябва да направим друго, което според мен да е напълно удовлетворително, това което каза и Атанас Мерджанов и по-късно беше застъпено от други колеги. Тоест всичко, което е като документация по движението на законопроекта да го предоставим на всеки, който се е интересувал от него. Под всеки имам предвид хора, които са легитимни и имат професионален или някакъв съсловен интерес, за да не бъдем упреквани именно в това, че крием каквото и да било. Тоест като поискат организацията, условно казано, на иманярите в България текста на закона да им го дадем заедно с бележките към момента на други подобни организации. Това трябва да направим първо, то ще сваля доста от напрежението.

Второ, общо взето сферите на интереси са ясни за мен. Ще си позволя да ги очертая така: на първо място имаме професионални организации, тоест ние трябва да поканим максимално много професионални организации, това са музейни работници, ИКОМ, археолозите, сигурно ще пропусна някой, но така или иначе тези, които по силата на своите професионални занимания се занимават с опазване на културното историческо наследство. Трябва ни добри юристи, които добре да коментират темата със собствеността. Аз тук си мисля, че тук ни трябва дори и конституционен специалист, макар че парламента има Правна комисия и тя би трябвало да бъде достатъчна. И ни трябва безспорно хората на колекционерите. Тоест аз чух имената, които тук изредихте, очевидно много от големите колекционери са успели да си сложат свои хора през различни организации, така че тях не ги мислим. Но, аз нямам проблем да ги поканим и официално и Димитър Иванов, и Васил Божков, и братя Бобокови, и всеки един, детерминирал себе си като голям колекционер няма никакъв проблем да се появи и да изпрати свой човек тук, който да представлява неговите интереси. Мисля, че темата е достатъчно важна, достатъчно значима и няма какво да се крием.

На следващо място са всички тези по-малки колекционери, да кажем, и събирачи, които са вече доста добре организирани, доколкото разбрах от документа, който ни изпращат непрекъснато в асоциация и т.н. Тоест ето тези хора, които вдигат най-много шум е логично да присъстват, защото иначе ще търпим непрекъснато упрек, че не ги допускаме. И тогава ще се види колко от тях са конструктивни, колко от тях просто вдигат шум.

Не трябва да се страхуваме, колеги, от полемика по темата, просто трябва да е ясно.

Присъединявам се към това, което каза професор Станилов, че много от текстовете на закона не са добри, но разлома на обществения сблъсък поставя една проста дилема - който не е с нас е против нас. Припомням ви, че след Исус никому не са позволени тези думи. А тук понеже започва големия мюсюлмански празник, ще припомня думите на сумата, че след Мохамед всички пророци му ядат л Дайте да не се правим на по-големи пророци. Очевидно е, че няма такова положение който не е с нас е против нас.

Има теми, по които има много спорове, други, по които ще има по-малки спорове.

На въпроса кого в коя група да поканим? Мисля, че тези теми, които очевидно засягат голяма част от обществото и се вдига най-голям шум около тях – собственост, концесии, трябва да са с максимално широко представителство. Аз нямам проблем дори да се излъчат по телевизията, би било чудесно ако може да го организираме. А вече чисто професионално ролята на музейните работници, каква част от правилниците на археолозите в закона, а каква част да остане в правилник, това очевидно не е необходимо да бъде чак толкова широко дискутирано. Там трябва да бъдат експерти, които да свършат работа. Нематериалното културно историческо наследство има доста коментари по него, ролята на инспектората безспорно е тема чисто професионална как ще бъде организирана и какво ще се случи. Мисля, че нещата от самосебе си идват ясно, тоест главите, които засягат изключително много хора трябва да са с максимално широк достъп. Всичко останало е съвсем професионално и да ги каним по сфери и интереси. Като в писмата, с които каним хората им казваме: днес този формат на комисията се занимава с ролята на инспектората, ако смятате че това ви е интересно и любопитно – заповядайте, ако имате какво да кажете. Ако не, очевидно, че няма да се занимаваме днес със собственост и ще конфискуваме ли металотърсачите или не. Това е предложението ми. Но тези, които имат голям обществен интерес, към тях трябва да сме максимално открити. В противен случай търпим упреци. Благодаря.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИНА ЧИЛОВА: Ако правилно съм разбрала подходът да бъде по интереси, тоест по теми, тоест това, което ние ще дискутираме. Като по ключовите въпроси, свързани с музейните специалисти, с археологията, каним и неправителствените организации, всички, които са дали предложения по темата, по един техен представител. Нали така?

Колеги, остава само за заседанията – един път в седмицата или два пъти?

БОЙКО ВАТЕВ: Един път.

ЛЮБЕН ДИЛОВ: Дали ще е един път или два пъти няма значение, важно е за публичността да има информация. Аз ви предлагам, ако има бюджет комисията, да се пускат платени съобщения. Аз мога да ги пускам безплатно в моя вестник, но ще бъда упрекнат.

СТАНИСЛАВ СТАНИЛОВ: Аз предлагам един път да се събираме, да видим как ще тръгнат нещата.

ЛЮБЕН ДИЛОВ: Ако може месец за месец програмата да се пуска публично ...

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИНА ЧИЛОВА: Да, това също е много важно.

СВЕТОСЛАВ СПАСОВ: Ако искате да се вместим в този срок, ние може да се събираме един път, може и три пъти в седмицата, но да си определим срок – месец, два или три, да се реши колко време да е тази работна група.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИНА ЧИЛОВА: Ако ми позволите, предлагам да започнем и да видим как ще работим. Защото колкото и да работим, ние все пак имаме парламентарна процедура, ние имаме предложения на народни представители. В смисъл има предложения, които излизат изобщо извън обхвата на закона. Тоест с цели глави и т.н. от неправителствени организации, които не са от депутати. Ние имаме предложения от 13 народни представители по законопроекта. Това е истината.

Аз ви предлагам колеги, ако искате да го направим два пъти в седмицата – вторник и сряда.

РЕПЛИКА: Във вторник има парламентарни групи.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИНА ЧИЛОВА: Тогава в сряда да е единия ден. Кога да бъде втория ден? Четвъртък?

АТАНАС МЕРДЖАНОВ: В четвъртък има по две комисии.

БОЙКО ВАТЕВ: Нека да бъде един път седмично, но да е добре обмислено. Защото тук трябва да се мисли, иначе ги претупваме работите.

СВЕТОСЛАВ СПАСОВ: И да има краен срок, защото ще се проточи работата.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИНА ЧИЛОВА: Има и нещо друго, колеги, което трябва да отчетем. В този законопроект, в смисъл той е свързан и със Закона за бюджета, тоест това също е много важен въпрос. И археологията предвидени бюджетни целеви средства и т.н. Не се ли в местим в този срок, ние ще изпуснем и парите. А това нещо е съгласувано и с Министерство на финансите, и с министър-председателя, и с министъра на културата. За другата сряда е ясно.

Въпросът е да си дадем някакъв срок, в който тази работна група трябва да приключи. Аз ви предлагам един месец.

ЛЮБЕН ДИЛОВ: Един месец е малко. Един месец е четири заседания.

СВЕТОСЛАВ СПАСОВ: Месец и половина да го направим.

АТАНАС МЕРДЖАНОВ: Два месеца.

БОЙКО ВАТЕВ: Ние ще обсъждаме само предложенията.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИНА ЧИЛОВА: Точно така.

СВЕТОСЛАВ СПАСОВ: Аз съм съгласен с това, което госпожа Чилова предложи, да няма такъв дебат и да тръгваме по пет часа заседания, а да има по две предложения. Двете предложения на работната група да се гласуват в комисията. Те може да са крайно противоречиви, защо трябва да ги обсъждаме. Може да има три, четири предложения.

ЛЮБЕН ДИЛОВ: Две е опасно.

СВЕТОСЛАВ СПАСОВ: Добре, три или четири.

Аз предлагам работната група да не гласува. Да оформя предложения.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИНА ЧИЛОВА: Точно така.

БОЙКО ВАТЕВ: Работната група не може да гласува. Ще гласува комисията. Работната група да оформя становища. Може да оформи и три становища.

СВЕТОСЛАВ СПАСОВ: Предлагам тази работна група да обобщава предложенията, да ги вкарва в текстовете и да не ги обсъждаме. Да ги гласуваме и приключваме.

ВАЛЕНТИНА ГЕНЧЕВА: Аз присъствам тук и в качеството на експерт, но в момента представлявам и народен представител. Ако позволите едно мнение, понеже наистина извървах мисля, че от начало до край, без недвижимото културно наследство, цялата работа по проектозакона. Мисля, че наистина загубихме страшно много време в дискусии.

Многократно споменаваните нумизмати четири пъти се срещаме с тях, с цели групи, поединично, с отделни представители примерно като Драганов, представител на братя Бобокови и т.н. Това съм го видяла, присъствала съм на всяка една от тези срещи, ни за тъмнота може да се говори, ни за сянка, ни за сивота, ни за никакви нюанси на черния цвят. Много срещи, много предложения бяха дадени, абсолютно не малка част от тях влязоха в сила. И мисля, че вие като депутати и госпожа Чилова като председател на тази комисия трябва да наложите много точен ред и норматив за изказвания – 3 минути или 5 минути на всеки, който се изказва, без значение депутат, експерт, представител на неправителствена и каквато и да е друга организация.

СТАНИСЛАВ СТАНИЛОВ: Народният представител не може да бъде ограничен по закон.

ВАЛЕНТИНА ГЕНЧЕВА: Тук има работна процедура, все пак.

БОЙКО ВАТЕВ: Уважаема, защо аз не съм бил поканен на тези срещи с нумизматите.

Сега разбирам, че сте имали четири срещи с тях.

ВАЛЕНТИНА ГЕНЧЕВА: Не, знам. Много присъстваха – Ставри Топалов, Тодор Предев, Витан Възелов, след това присъства Драганов.

БОЙКО ВАТЕВ: Не съм бил поканен.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИНА ЧИЛОВА: Колеги, понеже така тръгнахме да си говорим, миналата седмица Любен Дилов искаше такава среща и те не дойдох на срещата. Господин Дилов каза ли Ви на Вас за срещата? Те отказаха категорично.

ГРИГОРОВА: Много телефонни разговори съм провела, за да организирам това и за съжаление, аз си губя много време за да изкараме един закон на светло и да го направим европейски. Имаше сблъсъци за терминологии от времето, когато не съм била родена и доста от присъстващите не са били родени, и това се борихме, и затова спорихме, защото се опитваме да въведем сериозни европейски принципи. И не друг, а българската държава от държавния бюджет плати проучвания не тук, за да си чешем езиците, извинете за израза, да спорим, всеки да се пише колко е велик, а наистина да вземем да свършим тази работа, защото е обидно 40 години да сме с някакъв праисторически закон. Извинете за тона.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИНА ЧИЛОВА: Колеги, ако ми позволите да формулирам последното решение и това ще го подложа на гласуване.

Работната група започва да заседава в сряда. Каним от името на комисията по един представител за участие. Работните заседания ще ги правим от 14,30 часа. Има ли проблем в сряда в 14,30 часа? Ще каним по тематичен обхват на това, което гледаме към закона, заинтересованите институции, които са свързани с комисията. Каним всички народни представители от комисията плюс тези, които имат направени предложения от други комисии. Да си дадем срок, аз предлагам да дадем едномесечен срок, с ясното съзнание, че ако не свършим, ние ще го удължим. Просто да имаме дисциплиниращ срок зад себе си. Ще работим по един и същи начин. Но ако го оставим така

ЛЮБЕН ДИЛОВ: Малко е един месец. Това са четири заседания. Представям си медиите какво ще пишат – претупаха го за четири заседания. Поне два месеца.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИНА ЧИЛОВА: Не, няма да го претупаме с ясното съзнание, че ще заседаваме по три-четири часа. Нека да имаме някакъв срок. Естествено, че ние ще си го удължим, ако сме до половината на закона. Какво лошо има в това.

СВЕТОСЛАВ СПАСОВ: Трябва да има срок, защото работната група ще систематизира предложенията. То това е целта. А след това комисията може да заседава пет месеца. Предварително да бъде обявено, че основната цел на тази работна група е да систематизира предложенията.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИНА ЧИЛОВА: Точно така. И да се работи по тях. Това е, с мотиви.

БОЙКО ВАТЕВ: По един параграф има четири предложения от четирима различни народни представители, а работната група стига до пето.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НИНА ЧИЛОВА: Не може да стигне работната група до пето предложение, да ме прощаваш. Работната група не може да преформулира предложенията на народните представители. Ние имаме основно тяло на закона. По това тяло се правят предложения. Тази работна група трябва да каже с аргументи подкрепя ли или не подкрепя и се дава на комисията. Комисията решава. Нямаме никакъв спор по това. Затова ви казвам, колеги, вземете си предложенията, има цели глави, по които нямаме направени предложения, както има и много, по които са направени предложения. Така че, нека да си дадем един срок, ако не можем да го спазим – ще го удължим. Все пак да има някакъв дисциплиниращ ефект. След това ние започваме комисията да заседаваме и да приемаме параграф по параграф.

Още един път ви казвам, подготвили сме докладите, може да си ги вземете. Готови сме с предложенията на народните представители. До ден-две ще имаме предложенията на всички заинтересовани институции пак в такъв доклад. И позициите, и всичко го имаме, може да си го вземете. Така ще е по-лесно да работим.

Който е съгласен с така направеното предложение – по един представител, едномесечен срок си даваме, ще заседаваме от 14,30 часа всяка сряда, тематично по разделите, които гледаме и по предложенията каним заинтересовани организации, моля да гласува.

Благодаря ви, колеги, на всички за единодушието.

Нещо друго има ли допълнително? Няма.

Господин Дилов, нямаме за съжаление бюджет, но ще разчитаме на твоите възможности като медиен деец.

Закривам заседанието.

/Заседанието на комисията завърши в 15,40 часа/

СТЕНОГРАФ: ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
КОМИСИЯ ПО КУЛТУРА:
Благовеска Стефанова /Нина Чилова/

48 195 стенографски знака